РОЗРОБЛЕННЯ ЕКСПЕРТНИХ МЕТОДИК: ЗМІСТ, СТРУКТУРА, ОФОРМЛЕННЯ (З УРАХУВАННЯМ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ, ПРИЙНЯТИХ В УКРАЇНІ) : МЕТОД. РЕК[1]

Рувін О. Г., Полтавський А. О., Будко Т. В., Голікова Т. Д., Жеребко О. І., Камінський А. М., Молибога М. П., Назаров В. В.

Реферат. Друге, перероблене й доповнене видання методичних рекомендацій «Розроблення експертних методик: зміст, структура, оформлення (з урахуванням міжнародних стандартів, прийнятих в Україні)» (Київ : КНДІСЕ, 2021, 102 с.) підготував авторський колектив Київського науково-дослідного інституту судових експертиз Міністерства юстиції України: О. Г. Рувін (голова), А. О. Полтавський (заступник голови), Т. В. Будко, Т. Д. Голікова, О. І. Жеребко, А. М. Камінський, М. П. Молибога, В. В. Назаров; загальну редакцію здійснили О. Г. Рувін, С. Г. Кримчук і А. В. Свінцицький. Видання стало результатом науково-дослідної роботи «Актуалізація методичних рекомендацій «Розробка експертних методик: зміст, структура, оформлення»», яку інститут виконав у 2020 році. Перша редакція рекомендацій вийшла 2015 року за участю О. Г. Рувіна, А. О. Полтавського, М. Є. Бондаря, Т. В. Будко, Д. Ю. Гамова, К. М. Ковальова, Г. В. Лінючева, В. В. Назарова, О. О. Посільського, Я. Р. Рудницької та Т. О. Сукманової; зіставлення складу колективів показує спадкоємність ядра розробників і водночас оновлення команди. Уже назва другого видання фіксує головну відмінність підходу: вимоги до змісту, структури й оформлення експертних методик узгоджуються з міжнародними стандартами, прийнятими в Україні. Рекомендації адресовано співробітникам державних спеціалізованих установ, що здійснюють експертне забезпечення правосуддя, працівникам правоохоронних органів, прокурорам, адвокатам і суддям, а також науково-педагогічним працівникам, студентам, слухачам, аспірантам, ад'юнктам і докторантам закладів вищої освіти. Таке коло адресатів свідчить, що документ розрахований не лише на розробників методик, а й на учасників процесу, які оцінюють висновок експерта. Для судових експертів-психологів і авторів нових методик видання слугує орієнтиром щодо того, як має бути побудований і оформлений методичний документ, а сторонам і суду допомагає перевірити, чи відповідає застосована експертом методика визнаним вимогам.

Ключові слова: експертна методика, розроблення експертних методик, методичні рекомендації, структура методики, оформлення методики, міжнародні стандарти, КНДІСЕ, експертне забезпечення правосуддя, методичне забезпечення судової експертизи.

Developing Forensic Examination Methodologies: Content, Structure and Formatting (Taking into Account International Standards Adopted in Ukraine): Methodological Recommendations

Ruvin O. H., Poltavskyi A. O., Budko T. V., Holikova T. D., Zherebko O. I., Kaminskyi A. M., Molyboha M. P., Nazarov V. V.

Abstract. Forensic examination methodologies determine how experts reach their conclusions, so their content, structure and formatting matter both to forensic institutions and to the parties and courts that rely on expert opinions. This second, revised and expanded edition of methodological recommendations (Kyiv: Kyiv Scientific Research Institute of Forensic Expertise, 2021, 102 pp.) was prepared by a team of the Institute of the Ministry of Justice of Ukraine headed by O. H. Ruvin, with A. O. Poltavskyi as deputy head and T. V. Budko, T. D. Holikova, O. I. Zherebko, A. M. Kaminskyi, M. P. Molyboha and V. V. Nazarov as co-authors, under the general editorship of O. H. Ruvin, S. H. Krymchuk

and A. V. Svintsytskyi. The edition results from research carried out by the Institute in 2020 to update the 2015 recommendations on developing forensic methodologies; a comparison of the two author teams shows continuity of the core group alongside new contributors. As the title indicates, the main change is that requirements for the content, structure and formatting of forensic methodologies are aligned with the international standards adopted in Ukraine. The recommendations are addressed to staff of state forensic institutions, law enforcement officers, prosecutors, defence lawyers and judges, as well as to academic staff, students, postgraduate and doctoral researchers. For forensic psychologists and developers of new methodologies, the publication offers guidance on how a methodological document should be built and presented, while parties and courts may use it to check whether a methodology applied by an expert meets recognised requirements.

Keywords: forensic methodology, methodology development, methodological recommendations, structure of a methodology, international standards, Kyiv Scientific Research Institute of Forensic Expertise, forensic expert institutions, forensic science.

Першоджерело: *Розроблення експертних методик: зміст, структура, оформлення (з урахуванням міжнародних стандартів, прийнятих в Україні) : метод. рек. / О. Г. Рувін (голова авт. кол.), А. О. Полтавський (заст. голови авт. кол.), Т. В. Будко, Т. Д. Голікова, О. І. Жеребко, А. М. Камінський, М. П. Молибога, В. В. Назаров ; за заг. ред. О. Г. Рувіна, С. Г. Кримчука, А. В. Свінцицького. 2-ге вид., перероб. та допов. Київ : КНДІСЕ, 2021. 102 с.*[2] *Реферат оприлюднено в журналі 28.06.2021.*

References

1. Rozroblennia ekspertnykh metodyk: zmist, struktura, oformlennia (z urakhuvanniam mizhnarodnykh standartiv, pryiniatykh v Ukraini) [Developing Forensic Examination Methodologies: Content, Structure and Formatting (Taking into Account International Standards Adopted in Ukraine): Methodological Recommendations] : metod. rek : referat / Ruvin O. H. ta in. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi. 2021. Vol. 6, No. 6 (36). URL: https://expertize-journal.org.ua/normativnie-documenti/5263-rozroblennya-ekspertnikh-metodik-zmist-struktura-oformlennya-z-urakhuvannyam-mizhnarodnikh-standartiv-prijnyatikh-v-ukrajini-metod-rek-za-zag-red-o-g-ruvina-s-g-krimchuka-a-v-svintsitskogo-2-ge-vid-pererob-ta-dopov-kijiv-kndise-2021-102-s (onovlena versiia vid 04.11.2026). [in Ukrainian].

2. Rozroblennia ekspertnykh metodyk: zmist, struktura, oformlennia (z urakhuvanniam mizhnarodnykh standartiv, pryiniatykh v Ukraini) [Developing Forensic Examination Methodologies: Content, Structure and Formatting (Taking into Account International Standards Adopted in Ukraine): Methodological Recommendations] : metod. rek. / O. H. Ruvin (holova avt. kol.), A. O. Poltavskyi (zast. holovy avt. kol.), T. V. Budko, T. D. Holikova, O. I. Zherebko, A. M. Kaminskyi, M. P. Molyboha, V. V. Nazarov ; za zah. red. O. H. Ruvina, S. H. Krymchuka, A. V. Svintsytskoho. 2-he vyd., pererob. ta dopov. Kyiv : KNDISE, 2021. 102 s. URL: https://drive.google.com/file/d/1ohmMJP1JJt53RZohPsS5BiGq1f3xNF0R/view (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].